

Jí³ tíi²¹ Tsá² faa²¹ Jmíi¹ Hebreo

Li gatséi¹ gafee²¹i Joon¹ Dios tsá² cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹

1 1 Ca la jéei¹ Dios gafee²¹i 'líi²¹² tsacøøi¹³ tyi' 'láai² naa' joongi 'láai² 'ii¹³ jiin¹³ la 'øøi²¹-tsi coon¹³ 'in tsá² 'in gacwo¹o júu³ tyú² tya'a. **2** Joon nano nagatséi¹ nigafee²¹i Dios jna' coon¹³ Joon¹on. Joon Dios gajmaa¹a juncwii²¹ coon¹³ Joon¹on. Joon nigatyaa¹a cwoo²¹o Joon¹on jilaa²¹ 'e sá² juncwii²¹. **3** 'E 'ya²gi tya' Joon¹on li la li 'e 'ya²gi tya' Dios Jmii²¹ tsu la líi¹ Dios Jmii²¹ la joon jon líi¹ Joon¹on. Joon coon¹³ júu³ 'gøøi¹³ tya'a jmoo¹o 'e jo tyéi¹ jilaa²¹ 'e sá². Joon mo ngayuui¹³ gauntyúu¹i jna' joon gacwó²o li' caai²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹ 'in tyiin¹ ñu'fú².

Feei¹gi Joon¹ Dios lagi ángeles tya'a

4 Nigalí² 'e feei¹gi Joon¹ Dios lagi ángeles tya' Dios. Joon ga'ii²¹mo 'e gatíi² 'e tyiin²gi lagi 'in ángeles do. **5** Tsu jiin¹³ cafu jo gasii²¹i Dios Jmii²¹ jiin¹³ jaain²¹ ángel jin²in:

'Nu-u yuun²¹ tyia;

joon nano nigacwo¹o 'nu juncwii²¹ tyi'i.

Jon'gi gasii²¹i jiin¹³ jaain²¹ ángel:

Jna-a ilíin²na Ñu²¹u,

joon 'nu-u ilíin²un yuun²¹ tyia.

6 Joon mo gacwó¹i Joon¹on 'in nifu ni cwoo¹³ juncwii²¹ gajin² Dios Jmii²¹:

Cwoun'goo²¹o jileei²¹ ángeles tyia 'ii.

7 Cwáain¹ tya' ángeles do gajin²in:

Dios jmoo¹o líi¹ ángeles tya'a la lí² tyí²,

joon 'in jmoo¹o la to² tyu²u líi¹ la lí¹ jí² 'e coo²¹.

8 Pe cwáain¹ tya' Joon¹on gajin²in:

'Nu-u, Dios, ityu²¹u to² coon²¹ tøø²mo.

Joon coon²¹ tsáa² tyu²¹u to².

9 'Nu-u, 'iin²¹²mo'o 'e jmoo¹ tsá² la to² tyu² Dios joon jo¹ tí²-o'o² 'e gó².

Tsu 'wii¹³ joon Dios Jmii²¹, 'in líi¹ Dios tyi'i, nigajmaa¹a 'e jløø¹³mo'o lagi 'in catyaa².

10 Jin²o jon Dios Jmii²¹ sii²¹i Joon¹on:

'Nu-u, mo ga'láa² 'wii²¹², Ña'ñu¹u, najmaa²a ni cwoo¹³ juncwii²¹

joon coon¹³ cwoo¹o gajmaa²a juncwii²¹.

11 Ityee¹mo jilaa²¹ 'e sá² pe 'nu-u coon²¹ tøø²mo iseen²¹mo'o røø²¹.

Jilaa²¹ 'e sá² ilitsáai² lawa 'mi² 'e tsáai².

12 Joon ijuu¹³u jilaa²¹ 'e sá² lawa siin¹³ tsá²,

joon ilisí²mo.

Pe, 'nu-u, jo lisí²u jiin¹³xu,

joongi juncwii²¹ tyi'i jo tyéi¹.

13 Ce jiin¹³ cafu jo gasii²¹i Dios Jmii²¹ jiin¹³ jaain²¹ ángel tya'a:

Ni²i li' cwóo³oo tsáa¹, ca mi tyée²na 'in 'eei¹ 'nu.

14 Jileei²¹ ángeles líii¹ la líii¹ espíritus 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios Jmii²¹. Joon isii²¹in 'ii 'e tsauncoon¹³on jileei²¹ 'in jmaa¹a Dios tiin¹³.

'Ná¹ nuu²¹u' coon²¹ tún²gi júu³ tya' Dios

2 **1** Tsu 'wii¹³ joon 'ná² nuu²¹un' coon²¹ tún²gi jilaa²¹ 'e júu³ 'e niganuu²¹un' la coon²¹ jo li sii²¹na' fu¹ xiia²¹. **2** Tsu wa gajaan¹ la joon jilaa²¹ júu³ tyú² 'e galisá² ca la mo jéei¹ 'e gacwó² ángel, joon jileei²¹ 'in ga'noo¹o tsaa² jo galinuu¹³un 'e júu³ tyú² do joon ganí²i wúu¹ jiin¹³ la tii². **3** ¿Xiiala ililaa²¹²na' yiaa' wana jo jmoo²¹o' nnu¹³un 'e júu³ 'gøøi¹³ 'áai¹ lo tya' 'e tiin¹³ tsá²? Tsu ga'láa² Ña'ñu¹u' Jesucristo 'wii²¹² 'íi² 'e júu³ lo tya' 'e tiin¹³ tsá² nifu joon 'in ganúu² júu³ tya'a galitsáa¹mo-tsi 'e la ja²mo 'e júu³ do joon 'ii gacwo¹o jna' 'e júu³ do. **4** Joon Dios Jmii²¹ gajmaa¹a júu³ 'e ja²mo 'e júu³ do coon¹³ li² joongi coon¹³ milagros coo¹³ 'áai¹ 'e nigajmaa¹a. Joon jiin¹³ la 'iin²¹²in gacwoo¹o Espíritu Tyú² tya'a tya' tsá² 'e coon¹³ la joon liñi¹ tsá² 'e ja²mo 'e júu³ do.

Galiin¹in Jesucristo lawa tsá² taain²¹² juncwii²¹

5 Jo mo gajmaa¹ Dios Jmii²¹ wa'a ángeles tyu²u to² 'e juncwii²¹ ijó¹ 'e faa²a' nano. **6** Li' cii¹³ gajmaa¹a tsu ni ji² tya' Dios seein²¹ jaain²¹ 'in gajin²in:

Dios Jmii²¹, ¿xiiala líii¹ tsá² taain²¹ juncwii²¹ 'e ti²-o'o 'ii?

¿Xiiala líii¹ tsá² icu²-o'o coon¹³on?

7 Tsu gajmée¹mo'o 'ido 'wéei¹gi lagi ángeles coon²¹ sii¹³xu,

joon gacwo²o 'ii 'e 'ya²gi tyi'i.

Joon gacwo²o 'ii 'e tyu²u to² jilaa²¹ 'e nigajmaa²a.

8 Jilaa²¹a gasii²¹i 'wii²¹² tii²i.

La joon jilaa²¹ 'e ganá¹ 'wii²¹² tii² tsá². Jiin¹³xu 'e sá² 'e jo¹ tyu² tsá² to².

Pe xufiin¹³ joon lé²du' cwáain¹ 'e jo jilaa²¹a jmoo¹o nuu¹³un. **9** Pe

né²mo' Jesús 'in Dios Jmii²¹ gajmeei¹ 'wéei¹gi lagi ángeles coon²¹ sii¹³xu

joon tsu 'wii¹³ 'iin²¹²mo Dios Jmii²¹ jna' gajúin¹ Jesús 'wii²¹² tya' jileei²¹

tsá² joon nano Dios Jmii²¹ nigacwo¹o Jesús 'e jilaa²¹ 'ya²gi tya'a tsu

'wii¹³ 'e wúu¹ 'e nigangoo¹on 'e joon mo 'yu júu³.

10 Jilaa²¹ 'e sá¹ tya' Dios Jmii²¹ joon 'ii gajmaa¹a jilaa²¹ 'e sá². Joon Dios 'iin²¹²in 'e jmáa¹a coon²¹ jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a jee²¹² jileei²¹ jóon¹on fúui¹.

Tsu 'wii¹³ joon coon¹³ 'e wúu¹ gangoo¹on Jesucristo, 'in gajmaa¹a tiin¹³ tsá² do, gauntsiin¹in Dios Jmii²¹ jilaa²¹ 'e 'ná² jmaa¹a 'in Jesucristo do. **11** 'Wii¹³ joon Jesucristo do lí²-i uncaain²¹ tsá² coon¹³ Dios Jmii²¹,

joon 'ii Jmii²¹ 'in Jesucristo do, 'ii jon Jmii²¹ tsá² 'in sicaain²¹ coon¹³
 Dios 'wii¹³ Jesús do. Tsu 'wii¹³ joon 'in Joon¹ Dios do jo 'oo¹o fa'ii²¹
 wa'a sii²¹i tsá², "ru¹u". **12** Tsu ni jí² tya' Dios jin²in:

Ifuu²¹²uu cwáain¹ tyi¹i tyani tsaruu²¹na,
 joon i'øø³øø coon¹³ 'in sicaain²¹ iun'goo²¹o 'Ñu².

13 Jin' 'e jí² lo jon:

Tsáa¹mo-tsii Dios.

Joon gajin²o jon:

Lo siin¹³na coon¹³ yuun²¹ 'in gacwo²i Dios jna.

14 'In joon¹ tsá² coon²¹ inuu tya'a coon²¹gi ngú¹ taain¹ joon coon²¹gi
 jmi¹ 'øø¹i coon¹³ 'ido. La joon jon Jesús galí² ngú¹ taain¹ la lí¹ ngú¹
 taain¹ tsá² la joon jon jmi¹ 'øø¹i 'e joon la joon ilijúun²in la júin¹ tsá².
 Joon mo gajúun²in gatsé¹mo 'ii²¹ tya' 'in jngaai¹³ tsá², 'øøi²¹-tsi tsá² 'in
 'lii³mo. **15** Joon coon¹³ la joon galáa²mo jileei²¹ 'in 'goo²¹ injúun²in la
 jee²¹² taan²¹²in juncwii²¹ lo tsu lawa 'in si'nuu¹mo 'in líi¹i la joon. **16** Tsu
 'e la ja²mo jo gajó² Jesús iuncoon¹³ ángeles, gajó² jauncoon¹³ 'in jún²
 tya' 'lii²¹² Abraham. **17** Joon 'ná² líi²in Jesús la líi¹i ruu²¹i coon¹³ jilaa²¹
 'e coon¹³ la joon lí² jmaa¹a to² lawa untsá² 'in tyiin²gi nifu tyani Dios,
 ilíin¹in untsá² 'in tyúi¹ joongi 'in 'wóo¹-tsi. Joon mo gajúin¹ Jesús 'e lí¹
 lawa coon²¹ fa¹ 'e gatyí²i jilaa²¹ tsaa² tya' tsá². **18** Joon tsu 'wii¹³
 gangoo¹ Jesús wúu¹ 'é²e 'in 'lii¹³, 'wii¹³ joon lí²-i uncoon¹³ Jesús jileei²¹
 tsá² 'in 'e²e 'in 'lii¹³ wúu¹ nano.

Tyiin²gi Jesús lagi 'lii²¹² Moisés

3 **1** La joon tsaru¹u 'in nicwaai¹³, 'in nigatø¹ Dios 'e líi²in tsá² tya'a,
 tyaan¹duu' cwáain¹ coon²¹ tún² Cristo Jesús. Joon líi²na' 'e Dios
 gasii¹in Cristo Jesús do joon 'ii ilíi²in untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi'. **2** Joon
 Jesús, 'in gatyí¹³in Dios 'e jmaa¹a 'e to² no, galinuu¹³un jilaa²¹ la galí²
 nuu¹³un Moisés jilaa²¹ jee²¹² 'in tsaa¹-tsi Dios. **3** 'In jmoo¹³o coon²¹ 'nú¹
 'yu²gi júu³i lagi 'e 'nú¹ do. La joon jon Jesucristo líi²i 'e 'yu²gi júu³i lagi
 Moisés. **4** La coon²¹ 'nú¹ tsá² 'ná¹ jma²a tsá²; pe Dios gajmaa¹a jilaa²¹ 'e
 sá². **5** La joon Moisés lawa jaain²¹ tsaleei¹³ 'in tyúi¹ gajmaa¹ nuu¹³un
 jee²¹² 'in tsaa¹-tsi Dios 'in líi¹i lawa coon²¹ 'nú¹. Joon 'e to² tya' Moisés 'e
 faa²¹a 'e 'noogi ijin²in Dios mi licíiⁱⁿ²¹. **6** Pe Cristo, Joon¹ Dios Jmii²¹ 'ii,
 gajmaa¹a nuu¹³un jee²¹² jna' 'in tsaa¹-tsi Dios. Joon líi¹na' 'nú¹ tya' Dios
 wana jmoo²¹o' taa²¹a' joongi tsaa¹mo-tsi' ca lityéi¹. Joon wa'a jmoo²¹o' la
 joon jløø¹³na' coon¹³ 'e 'øøi²¹-tsi'.

Lí²-i 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² tya' Dios

7 Wii¹³ joon la gajin² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios ni jí² tya' Dios:

Nano, wana núu²uun' 'e jin² Dios.

8 Jo cwoli'waa²¹-oo' la gali'waa²¹-tsi 'in gali'ee¹i Dios joon gacón²
 cwáain¹ xiiala líi¹i Dios coon²¹ li jo 'iin tsá² seen²¹.

9 Tsu do-o galitsáai¹-tsi 'lii²¹² tsacøøi¹³ tyi' xiiala líi¹na.

Xuñi¹³ tunló¹ jiin²¹gi ngó¹o 'e ganii²¹i jilaa²¹ 'e ni gajmáa³aa.

10 Joon tsu 'wii¹³ joon gatsá² 'nii²¹-tsii tya' 'in tsá² do.

Joon gafuu²¹²uu: “Tí²gi-tsi 'in tsá² do ngí¹ li' caai²¹.

Jo 'iin²¹²in liñii¹i fu¹ tyiia.”

11 Joon tsu 'wii¹³ joon gatí² 'nii²¹-tsii tya'a joon ga'íi³ii júu 'e jo lí²
'ii²¹ 'woo²¹o coon¹³ jna.

12 Tsaru¹u, un'øø²¹naa' yaanaa' 'e coon²¹ jo ngáa¹mo jaain²¹ jee²¹²
'naa' jo tsáai¹gi-tsi Dios joon coon¹³ 'e gó² do ti' xuñ itsawíin²mo caai²¹
Dios 'in jiin¹. 13 Li cii¹³i jmaa²aa'. Jmaa²aa' tyaa¹-oo' la jaain²¹ la
jaan²¹naa' la coon²¹ jmii²¹² la 'ii²¹² 'e lí² jin²gi tsá², “nano”. 'E coon¹³ la
joon jo 'e coon²¹ tsaa² 'naa' too² jiin¹³ jaain²¹ 'e li'waa²¹-oo'. 14 Tsu
wana tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e tsáai¹-tsi' ca la mo 'wiin²¹² ca li gatséi¹
coon¹³ la joon 'ii¹³na' caain²¹ coon¹³ Cristo jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a.

15 Tsu la joon jin²in:

Nano, wana nuu²uun' 'e jin² Dios,

jo cwoli'waa²¹-oo' la gali'waa²¹-tsi 'in gali'ee¹i Dios.

16 ¿'lingi 'in niganúu²un júu³ tya¹ Dios joon mi yuui¹³ joon gali'ee¹mo
Dios? 'Ii 'i 'in niga'wooi¹ Moisés fu li sii²¹ Egipto. 17 ¿'lingi 'in gajmaa¹a
Dios 'nii²¹-tsi 'wii²¹² tya'a ce tséin¹ tunló¹ jiin²¹? Gatsá² 'nii²¹-tsi Dios tya'
'in tsá² do 'in ga'noo¹o tsaa², 'in nigajúin¹ jee²¹² cwoo¹³ tyuun²¹ do.

18 Joon, ¿'lingi ga'íi²i Dios júu³ 'e jo i'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³? Ga'íi²i Dios 'e
júu³ do tya' 'in tsá² 'in jo gajmaa¹a nuu¹³un júu³ tya'a. 19 Né²o' 'e 'in tsá²
do jo gali²i gangatáa²i tsu 'wii¹³ jo gajo¹ galíi²i.

4 1 La joon jon jna' 'ná¹ jmoo²¹o' coon²¹ tún² la 'ii²¹² sá²gi júu³ tya'
Dios 'e lí² tsataai²¹² tsa'ii¹i 'woo²¹ coon¹³ Dios 'e coon²¹ jo
ngaa¹mo 'inlíi¹³ jee²¹² jna' jo li¹i 'e tsataai²¹². 2 Tsu la joon jon jna'
niganú³o' 'e júu³ tya' xiiala 'e tiin¹³ tsá² la ganúu²un 'in tsá² do. Pe 'in
tsá² do jo 'ee to² íi³in 'e ganúu²un 'e júu³ do tsu mo ganúu²un jo jo¹
galíi²i. 3 Pe jna' 'in jai² nigalíi²na' itsatoo³o' li 'ii²¹ 'woo²¹o'. Gajin² Dios
cwáain¹ tya' 'e 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² do:

Joon tsu 'wii¹³ joon gatsá² 'nii²¹-tsii tya'a joon ga'íi³ii júu³
'e jo i'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³ jna.

Xuñi¹³ ga'yée²mo to² tya' Dios ca mo garoon¹on juncwii²¹. 4 Tsu ni jí²
tya' Dios 'e jin²in cwáain¹ tya' jmii²¹² li gatí² dyía¹:

Jmii²¹² li gatí² dyía¹ ga'ii²¹ 'woo²¹ Dios coon¹³ jilaa²¹ to² tya'a.

5 La joon jon ni jí² tya' Dios jin²in:

Jo i'ii²¹ 'woo²¹ 'in tsá² do coon¹³ jna.

6 Pe 'inlíi¹³ 'ná¹gi itsataai² 'in 'ii²¹i 'woo²¹ do. Joon 'in tsá² 'in ganúu²un
'e júu³ tyú² do nifú² jo gangataai² li 'ii²¹ 'woo²¹ tsu jo galinuu¹³un.

7 Tsu 'wii¹³ joon nigafaa²¹a Dios coon²¹ jmii²¹² jée¹gi, 'e jmii²¹² no. Tsu
David gafaa²¹a cwáain¹ tya' Dios mi liciin²¹ ga'weei²¹ tsá² Israel Egipto
do. Joon gataan¹an ni jí² tya' Dios:

Nano, wana nuu²uun' 'e jin² Dios, jo cwoli'waa²¹-oo'.
8 Tsu wana gacwó¹ Josué 'e 'ii²¹ 'woo²¹ 'in tsá² Israel do jo 'e faa²¹gi
 Dios coon²¹ jmi²¹² jéi¹gi tún¹. **9** Sá² jon coon²¹ mo 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² 'e
 nacwaa¹³ tya' tsá² tya' Dios; **10** tsu 'in 'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³ Dios, 'ii²¹
 'woo²¹ coon¹³ to² tya'a jiin¹³ lagi 'ii²¹ 'woo²¹ Dios coon¹³ to² tya'a ña'a.
11 Jna' jon 'ná¹ cwoo¹³-tsi' wa tsatóo³o' 'e 'ii²¹ 'woo²¹o' joon jo jma¹
 jiin¹³ jaain²¹ lagi gajmaa¹ 'in jo gajai² líi².
12 Tsu júu³ tya' Dios lí¹ lawa 'e jiin¹in joon 'áa¹mo 'gøøi¹³. Joon li la
 li coon²¹ ñi³ 'e 'má¹ 'áai¹ la je tún² taain²¹. Joon mo núu²un tsá² 'e júu³ lo
 lawa 'e jmoo¹o júu³ 'in tsá² do 'e 'i¹-tsi joon 'e 'øøi²¹-tsi. Jo cwó¹ wa'a
 cón²on ña'a too². **13** Jo 'e sá¹ jiin¹³ coon²¹ 'e gajmaa¹ Dios 'e lí² 'mé¹i
 'ña'a tyani Dios. Tsu tyaní¹i jo sá² jiin¹³ coon²¹ wa'a sijlíi¹³ wa'a jo
 jnee¹i. Joon 'ii 'in jni¹i jilaa²¹ cwáain¹ tyi'.

Jesús líi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu

14 Jesús, 'in Joon¹ Dios, líi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi' joon 'ii niga¹í²i
 tyani Dios Jmii²¹. Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ seen²¹na' tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e
 jai² líi²na'. **15** Joon 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi' lí² feei¹-tsi 'wii²¹² tyi'
 coon¹³ faí³ 'e sáan³an' tsu la jilaa²¹ 'e galí¹ tyi' la joon galí¹ tya'a, pe
 jiin¹³ coon²¹ tsaa² jo 'ee ga'noo¹on. **16** Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ tsatyéen¹na'
 jo cu¹²-tsi' tyani Dios 'in 'iin²¹²in jna' 'e 'ii¹³na' 'e feei¹-tsi tyi' joon 'e
 uncoon¹³on jna' coon¹³ fo'feei¹ tya'a mo sityéen¹na' jmi²¹².

5 **1** Dios gatyii¹³in jee²¹² tsá² jileei²¹ untsá² 'in tyiin²gi nifu joon
 gacwo¹o to² 'e faa²¹a cwáain¹ tya' tsá² tyaní¹i, joon icwo²o fa¹
 joon jngaa¹³i joo²¹ 'wii¹³ tsaa² tya' tsá². **2** Joon tsu 'wii¹³ 'in untsá² do
 seein²¹ faí³ la seein²¹ jileei²¹ tsá² catyaa² lí²-i jmaa¹a 'wó²o-tsi coon¹³
 'in jo ñi¹i joongi coon¹³ 'in nigawíin². **3** Joon tsu 'wii¹³ seein²¹ faí³ 'in
 untsá² do la seein²¹ 'in catyaa², 'noo¹o tsaa², joon 'ná¹ jngaa¹³i joo²¹
 'wii¹³ tsaa² tya'a ña'a jiin¹³ la jngaa¹³i joo²¹ 'wii¹³ tsaa² tya' 'in catyaa².

4 Jiin¹³ jaain²¹ jo lí² jméi² ña'a 'e lí²in untsá² 'in tyiin²gi nifu. Jiin¹³
 Dios lí² tøø²¹ tsá² 'e jmaa¹a 'e to² joon. Jiin¹³ Dios lí² cwoo¹ to² joon la
 gajmaa¹a coon¹³ Aarón. **5** La joon galí² coon¹³ Cristo, jo gajméi¹ ña'a
 untsá² 'in tyiin²gi nifu do pe Dios Jmii²¹ gacwo¹o 'ii 'e to² joon. Joon
 gajin² Dios sii²¹i 'ii:

'Nü-u yuun²¹ tyia;

joon nano nigacwo¹o 'nü juncwii²¹ tyi'i.

6 Joon li xiia' ni jí² tya' Dios 'e jin²in:

'Nü-u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,

lawa untsá² Melquisedec líi¹u'u.

7 Joon mo gateein¹ Jesús ni cwoo¹³ juncwii²¹ gafaa²¹a júu³ tyú² joon
 gamii¹i tyani Dios Jmii²¹ coon¹³ júu³ tá² lí¹ joongi gatoo²¹ jmi²¹ unníi¹i.
 Joon Dios, 'in lí² jmáa¹a 'e jo júun²in, ganúu²o júu³ tyú² tya'a tsu 'wii¹³
 tsáa¹-tsi. **8** Joon xufiin¹³ Joon¹ Dios Jesús galití²mo 'e jmáa¹a nüü¹³ün

to² tyu¹² Dios coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ 'e gangoo¹o. **9** Joon mo ga'yeei²¹ røø²¹ jilaa²¹ 'e 'ná¹ jmáa¹a galíi¹ 'in jmá¹a tiin¹³ tsá² coon²¹ tøø²mo jileei²¹ 'in jmá¹a nuu¹³. **10** Tsu Dios Jmii²¹ gajméi¹ 'ii untsá² 'in tyiin²gi nifu jiin¹³ la galíi¹ Melquisedec.

Wúu¹moxu 'øøi²¹-tsi tsá²

11 Sá²gi 'áai¹ 'e fuu²¹²uu 'e cwáain¹ tya' 'e júu³ lo pe wúu¹mo lí¹ 'áai¹ tsu jo 'iin²¹²naa' 'e 'øøi²¹-oo'. **12** Jiin¹³ la wóo² ningóo¹ 'naa' tíi²naa' líi²naa' tifo¹² tya' 'e júu³ lo pe xu 'naa' 'ná¹ 'naa' 'in sii²¹naa' xiia'gi tún² 'e júu³ jo wúu¹ tya' Dios 'e nuu²uun¹ nifu. Nigajmaa²aa' 'wo² sií¹-oo' coon¹³ 'e jai² líi²naa'. Lawa yuun²¹ cuu²¹ tuu²¹ 'naa' coon¹³ 'e jai² líi²naa' jo lí² cøø²øø¹ 'í¹ tyú². **13** Joon jileei²¹ 'in 'uun²¹ fi² líi¹ lawa yuun²¹ joon jo ñi¹ xiiala 'øøi²¹-tsi 'e júu³ tya' 'in ngí¹ coon²¹ tsáa¹. **14** Pe 'uunñi² tyú² tya' tsacøøi¹³ 'in nili¹³ tsu nigalitíi² 'e jmáa¹ 'ii²¹ røø²¹ coon¹³ 'e tyú², coon¹³ 'e gó².

6 **1** Moo²¹o' nifugi jon ilii²na' tsacøøi¹³ coon¹³ 'e jai² líi²na'. Mo jée¹gixu 'e júu³ nifu tya' 'e jai² líi²na'. Jo faa³gi 'e joo²¹-tsi' jmoo²¹o' 'e to² do 'e jo 'ee to² 'íi³in. Jo faa³gi 'e 'ná¹ litsaa¹-tsi tsá² Dios. **2** Jon'gi faa³ tya' 'e saai²¹ tsá² jmii²¹ si 'e toon¹ tsá² cwoo²¹ tya' tsá² 'ee. Jon'gi faa³a' tya' mi jiin¹in tsá² jee²¹² 'líi²¹² si mi lisá² 'ii²¹ li tyéi¹ 'ee. **3** Moo²¹o' nifugi wa'a cwó²o Dios la jon.

4-6 Jo lí² tsatyéein¹gi tsá² tún¹ tyani Dios doñi¹in 'in niga'ii²¹ 'e júu³ tya' Dios joon gatuu²o tún¹. Tsu 'in nigatí²-tsi 'e tyú² 'e cwo²o Dios tsá² joon niga'ii²¹mo Espíritu Tyú² tya' Dios joon gali'in²¹²in 'e júu³ tyú² tya' Dios joon gangóo¹o 'e 'ii²¹ tya' 'e juncwii²¹ ijó¹ wana tuu²o 'e júu³ do lawa'a 'e ña'a gataain¹ 'in Joon¹ Dios tsaa¹ crúu¹³ do, ungøø¹ni 'ido jee²¹² tsá² fúui¹. **7** 'In 'ii²¹ 'e júu³ do coon²¹ tún² líi¹ la lí¹ cwoo¹³ 'wó² mo tsáa¹ jmí¹ ni do tí² coon¹³ naa¹³. Joon cwo²xu 'e jmaai¹ to² tya'a 'in gajíi² do. Nacwaa³mo 'e 'wó² do tya' Dios. **8** Pe wana gacwo¹o 'e 'wó² do jiin¹³ 'motóon¹ si toonñíi¹ 'ee jo 'ee to² 'íi³in 'e 'wó² do joon tí² lijmaa¹ Dios 'ii²¹ tya'a joon li tyéi¹ ijún¹o 'e 'wó² do la joon jon ilí² tya' tsá² 'in jo 'ii²¹ 'e júu³ ló².

Sijan³an' tá² taain¹-tsi' 'e 'ii¹³na' 'e cwo²o Dios jna'

9 Xuíin¹³ foo²na la joon, tsaru¹u', pe líi²na jo tsangíi² 'naa' la joon. Tsáai¹gi-tsii itsangíi² 'naa' 'e tyú²-u jiin¹³ la cwó² Dios tsangíi² 'in nigajmaa¹a tiin¹³. **10** Tsu 'in tyú¹mo Dios 'e jo 'iin²-tsi jilaa²¹ 'e nigajmaa²aa', jon'gi 'iin²-tsi xiiala gali'in²¹²naa' 'in tsaru¹u' catyaa² joon gauncoon¹³ 'naa' 'ii'wii²¹² tya'a. Joon jmoo²gi'elo. **11** Pe 'iin²¹²na jmaa²aa' la jaan²¹naa' ca lityéi¹ 'e cwó²-oo' 'e 'ii¹³naa' 'e siján²aan' jiin¹³ la cwó²-oo' 'iin²¹²naa' 'in tsaru¹u'. **12** Jo 'iin²¹²na wa' fu²uu 'naa' pe 'iin²¹²na 'e jmaa²aa' jiin¹³ la jmoo¹o 'in tsá² 'in 'ii²¹i 'e tíi²i jiin¹³ la júu³ gaíi² Dios. 'In tsá² do 'ii²¹i 'e tíi²i tsu 'wii¹³ jo¹o líi²i joon tá² taain²¹²-tsi.

13 Joon mo ga'íi² Dios júu³ tya' Abraham ga'ei¹ ña'a coon¹³ 'ido tsu jo 'in seein²¹ gi 'in feei¹ gi lagi 'ii. **14** Gajin² in sii²¹ i Abraham: “E la ja² mo iuncwaa³ na 'nu, joon líi¹ fúui¹ tyíi¹ a incwoo¹³ na 'nu.” **15** Joon coon²¹ tún² gasijaan¹ an Abraham 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a joon coon¹³ la joon ga'ii²¹ mo 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a. **16** Mo 'ei¹ tsá² Dios tsu feei¹ gi 'ido lagi 'ii. Pe jo ní¹ i tsá² 'e jin² gi mo 'ei¹ tsá² Dios. **17** Tsu 'wii¹³ joon ga'ei¹ ña'a Dios 'e jai² 'e júu³ íi² do. Tsu gali'in²¹² in ilíni¹ i tsá² 'e 'iin²¹² in untsín¹ 'e júu³ ga'íi² do jo sisíi² jiin¹³ xu. Joon ga'íi² Dios 'e júu³ do tya' tsá² 'in 'ii²¹ 'e tii² i tya' júu³ do. **18** Joon coon¹³ la joon nee²¹ o' 'e sá² tún² júu³ 'e jo lí² lasíi², 'e júu³ ga'íi² Dios joon 'e ga'ei¹ ña'a. Jee²¹² 'e tún² júu³ lo jo lí² jmaa¹ a Dios júu³ tajuu²¹. Joon coon¹³ 'e tún² júu³ do Dios nigacwo¹ o jna' coon²¹ fo'fee¹ i tya'a. Dios nigacwoo¹ fo'fee¹ i tya'a lo tyijna' 'in ningatoo³ o' ja'cwoo²¹ o' 'e tá² taain¹ -tsi' 'e 'ii¹³ na' 'e júu³ ga'íi² tyi'. **19** Joon 'e júu³ ga'íi² Dios tyi' 'e sijaan² an' lí la lí coon²¹ ñi'loo³ tya' barco 'e pí² tsá² tsi jmii²¹ mo 'iin²¹² tsá² ján¹ tii² 'e barco do. Tii² si'íi¹ alma tyi' coon¹³ júu³ do jo lí² tsawíin² la lí 'e barco do. Joon 'e júu³ tyi' lí la lí ñi'loo³ do tyú² sityiin¹³ lí' caluu 'mí² 'íi¹ inuu cwo¹ fee¹ si² ñu'fú². **20** Joon ga'í² Jesús lí' caluu lí 'íi¹ 'mí² do nifu 'e ná¹ 'wii²¹² tyi' tsu galíi¹ i untsá² 'in tyiin² gi nifu coon²¹ tøøi² la galíi¹ i Melquisedec.

Jesús líi¹ i ca'ii¹³ mo untsá² coon¹³ Melquisedec

7 **1** Joon 'in Melquisedec do líi¹ i røøi¹³ tya' coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Salem, joon galíi¹ i untsá² tya' Dios 'in ñii¹ gi. Joon mo gajai² Abraham fu lí gali² i 'in røøi¹³ catyaa² do gacwo'íi¹ Melquisedec ngafee¹³ ni 'ido joon gauncwaa³ ni 'ido. **2** Joon Abraham do gacwo¹ o' 'ido ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' jilaa²¹ 'e gali¹ i coon¹³ 'nii²¹ do. 'In Melquisedec 'øøi²¹ -tsi tsá² 'e sii²¹ nifu, “røøi¹³ 'in jmoo¹ o' 'ii²¹ røø²¹”; pe joon 'e sii²¹ 'ii jon, “røøi¹³ tya' 'e jmoo¹ o' tyú² 'íi¹ -tsi tsá²”. Tsu 'in Melquisedec do líi¹ i røøi¹³ tya' Salem, 'e 'øøi²¹ -tsi tsá², “'e jmoo¹ o' tyú² 'íi¹ -tsi tsá²”. **3** Joon jo 'in sáa³, jmii²¹ seein²¹ tya'a jon'gi tsacøøi¹³ tya'a seein²¹. Jo 'e júu³ sá² mo galiseein²¹ jon'gi tya' mo júun² in. Joon la joon 'e lí² líi¹ i Jón¹ Dios, untsá² -a 'ii coon²¹ tøø² mo.

4 Í²du-'oo' xiiala galíi¹ Melquisedec do jaain²¹ tsafeei¹ 'e gacwo¹ 'líi²¹² tsafeei¹ tyi' Abraham 'ii ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' jilaa²¹ 'e gali¹ i tya' 'in røøi¹³ catyaa² do. **5** Joon 'in jún² tya' Leví, 'in galíi¹ untsá², 'ná¹ 'ii²¹ i ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' tsaruu²¹ i do jiin¹³ la to² tyu² ley tya' Moisés xufiin¹³ jileei²¹ 'ido la 'oo²¹ jún² tya' Abraham 'ii. **6** Pe Melquisedec fiin¹³ jon' tyiia²¹² Leví ga'ii²¹ mo ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ gi jiin¹³ 'e nigajna² a Abraham 'in ga'ii²¹ i 'e júu³ ga'íi² i Dios, joon mo ngayuui¹³ joon gauncwaa³ Melquisedec Abraham do. **7** Joon jilee²¹ mo ñi¹ i 'e feei¹ gi 'ii 'in uncwaa³ tsá² lagi 'in nicwaa³ do. **8** Joon la 'oo²¹ jna' 'in tsañuu¹ 'in 'ii²¹ 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e cwó² o tsá² jmai² tsañuu¹ 'in júun² mo 'i. Pe faa²¹ a ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya'

Melquisedec 'e seen²¹mo 'i coon²¹ tøø²¹mo. **9** Abraham gacwó²⁰ Melquisedec ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e gajna²a do. Joon xufiin¹³ jo mo galiseein²¹gi Leví coon¹³ jileei²¹ untsá² 'in líi¹i jún² tya'a 'in 'ii²¹ 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e ci¹ tsaruu²¹i lawa'a gacwo¹o jon Melquisedec 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ do tsu **10** lí²-i 'øø²¹-tsi tsá² 'e 'in tsá² do táa¹i tsi cuerpo tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Abraham, jee²¹² jún² tya'a, mo gacwo'ii¹i Melquisedec ngafeei¹³ 'ii. Joon mo gatyí² Abraham gatyí²-i jon jún² tya'a.

11 Wana lí² líi²in tsá² Israel tsá² tyú¹i tyani Dios coon¹³ 'e to² jmoo¹o 'in untsá² 'in líi¹i jún² tya' Leví jo 'néi²gi jaain²¹ untsá² 'in líi¹i la líi¹i Melquisedec. ('In tsá² Israel do ga'ii²¹mo 'e ley do 'wii¹³ 'in untsá² do.) Ilíin²mo untsá² 'in líi¹i jún² tya' Aarón. **12** Tsa wana gaunsí²i tsá² 'in lí² líi²in untsá² tya'a 'ná¹-a jon unsí²i ley tya'a. **13** Joon Ña'ñu¹u' Jesús líi¹i jún² tya' Judá. Joon jiin¹³ jaain²¹ jee²¹² jún² tya' Judá do galíi¹ untsá² coon¹³ 'e ley do. **14** Joon ñi¹i tsá² 'e Ña'ñu¹u' líi¹i jún² tya' Judá. Joon Moisés jo gajin²in jiin¹³xu wa' iliseein²¹ untsá² jee²¹² jún² tya' Judá do.

15 Joon 'áai¹gi liñi¹i tsá² 'e galisí²i 'e ley do tsu 'in untsá² 'múui² do-líi¹i la galí¹i Melquisedec. **16** Joon jo galí¹i untsá² tsu 'wii¹³ coon²¹ ley gajin² 'e jiin¹³ jún² tya' Leví lí² líi²in untsá². Pe galí¹i Jesús untsá² tsu 'wii¹³ 'ii²¹ tya' coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e jo tyéi¹. **17** Tsa la lo-o jin² Dios Jmii²¹ 'wii²¹² tya'a:

'Ñu-u líi²u'u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,
coon²¹ untsá² líi²u'u la lí² 'e galíi¹ Melquisedec.

18 Joon coon¹³ la joon 'e ley do 'e galisá² la mo jéei¹ ga'ín¹mo tsu jo 'gøøi¹³ joon jo 'ee to² gali'ín³. **19** Tsa 'e ley tya' Moisés do jo lí² jmaa¹a 'e tyu² tyani Dios jiin¹³xu. Joon cwáain¹³ tya' 'e ley do sá² coon²¹ 'e 'íi¹³-tsi 'e tyú²gi, joon coon¹³ 'e joon itsatyéen¹na' coon¹³ Dios.

20 Joon Dios ga'ei¹ 'ña'a ilíi²in 'ido untsá². **21** 'In untsá² catyaai² gangatáa¹i to² untsá² pe jo ga'éé¹i Dios 'ña'a wa' jmá¹ 'ido untsá². Pe 'in untsá² do ga'í²i to² tya' tsu 'wii¹³ ga'ei¹ Dios 'ña'a tsu ni jí² tya' Dios gajin¹in:

'E ni ga'éé¹i Dios 'ña'a, joon jo gaunsí²igi 'e najin²in:

“Ñu-u líi¹u'u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,
ca 'ii¹³mo untsá² líi¹u'u coon¹³ Melquisedec.”

22 Joon mo ga'í²i Jesús to² tya' untsá² gajmaa¹a Dios júu³ 'e tyú²gi 'e júu³ 'múui² ga'íi²i do tya' xiiala ijmaa¹a tiin¹³ tsá² lagi 'e júu³ ga'íi² nifu. **23** Gangafúu¹mo 'in untsá² catyaai² do tsu mo gajúun²in jo lí² jmá¹gi to² tya'a. **24** Pe Jesús do jo gajúun¹in wa'a 'ná² cwo²o tsá² xeei²¹ to² tya'a 'e líi²in untsá². **25** Tsa 'wii¹³ joon 'in Jesús do lí²-i jmá¹a tiin¹³ jileei²¹ 'in tsatyéein¹ coon¹³ Dios 'wii¹³ 'ii tsu seen²¹mo Jesús coon²¹ tøø²mo joon míi¹i tyani Dios Jmii²¹ 'wii²¹² tya' tsá².

26 Coon¹³ la joon Jesús galí¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu 'in 'néi¹na'. Joon jiin¹³ la 'i¹-tsi Dios Jmii²¹ la joon jon 'i¹-tsi 'ii, jo jmoo¹o 'e gó² jon'gi 'noo¹o tsaa². Jo taain²¹²gi lagi coon¹³ 'in røøi²¹ tsaa² joon Dios gasaai²¹

'ii ñí¹gi lagi tya'cwii²¹. **27** Joon jo lí¹i la líí¹ 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu catyaa² do 'in 'ná¹ jngaai¹³ joo²¹ la coon²¹ jmií²¹² 'wii¹³ tsaa² tya' tsá². 'Ná¹ jngaai¹³ 'ido joo²¹ tya' tsaa² tya' ña'a nifu joon mo ngayuui¹³ joon lí² jngaai¹³ joo²¹ tya' tsaa² tya' tsá² catyaa². Pe mo gacwói¹ ña'a Jesús coon²¹ naa¹³ gacwói¹ ña'a tya' tsaa² tya' jileei²¹ coonti. **28** 'E ley tya' Moisés gatyii¹³in tsá², 'in jo lí² cwo² pí³ yaai wa' jmáa¹ la 'iin²¹²in Dios, ilí²in untsá² 'in tyiin²gi nifu pe mo ngayuui¹³ 'e ley do Dios, coon¹³ 'e júu³ ga'eí¹ ña'a, gatyii¹³in Jóon¹on ilí²in untsá² 'in tyiin²gi nifu. Joon la joon jiin¹³ coon²¹ tsaa² jo lí² sá² tya'a coon²¹ tøø²mo.

Jesús líí¹i 'in faa²¹a 'wii²¹² tya' tsá² coon¹³ júu³ 'múui² ga'íí² Dios

8 **1** Jilaa²¹ 'e tyiin²gi 'e sí¹³i lo 'e 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi' líí¹i untsá² la galíí¹ Melquisedec do joon gacwó²o lí¹ cwoo²¹o Dios Jmii²¹ tsáa¹ 'in tyíin¹ ñu'fú². **2** Joon do-o líí¹i to² untsá² tsi inúu cwo¹ fee¹ sí² do 'e gajmaa¹³ Ña'ñu¹o' jon' gajmaa¹³a tsá². **3** Nigatyii¹³in Dios Jmii²¹ jileei²¹ untsá² 'in tyiin²gi nifu wa icwo²o fa¹ joon jngaai¹³ joo²¹ 'wii²¹² tya' tsá² tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ lisá² coon²¹ 'e cwo¹ Jesucristo Dios Jmii²¹. **4** Joon wana taain²¹²gi Jesús juncwii²¹ jo lí² wa'a ilí²in untsá tsu seen²¹mo untsá² fu juncwii²¹ 'in cwo¹ fa¹ Dios jiin¹³ la ley tyu² Moisés. **5** Pe 'in untsá² do cwoo¹o fa¹ 'e lí la lí 'iin³ tya' fa¹ la jai² 'e sá² ñu'fú². Nee²¹o' 'e lí la lí jiin¹³ 'e sá² ñu'fú² tsu mo gajin²in Dios sii²¹ Moisés xiiala 'ná jmáa¹ 'e 'nú¹ 'mí² santuario do gajin²in: “Cón²du cwáain¹ jiin¹³ la niga'e²ee 'nu ni moo²¹ do joon la joon jmaa¹³a.” **6** Pe Cristo, 'in líí¹i untsá² tyi' ga'í²i coon²¹ to² tyú²gi lagi 'e tsáai² do tsu tyú²gi 'e júu³ ga'íí² Dios tyi' joon coon¹³ 'e júu³ tyú²gi do faa²¹a Cristo 'wii²¹² tyi'.

7 Tsu wa mo'o jo 'ee 'ná¹gi 'e júu³ nifu 'e ga'íí² Dios joon jo 'ee 'ná¹gi 'e júu³ 'e ga'íí² Dios lí gatí² tún². **8** Pe Dios tsee¹i 'in ga'ii²¹ 'e júu³ ga'íí² nifu jo galí² tyúu¹i coon¹³ 'e joon tsu ni jí² tya'a gajin²in:

Jin²in Ña'ñu¹u': Ijó² coon²¹ jmií²¹² mi sí³na coon²¹ júu³ 'múui² coon¹³ tsá² Israel joongi coon¹³ tsá² tya' Judá.

9 Jo ilí¹ la lí júu³ gasí³na coon¹³ 'lí²¹² tsacøøi¹³ tya'a 'e jmií²¹² mo gason³oon cwoo²¹o joon ga'wóo²na cwoo¹³ lí sii²¹ Egipto.

Tsu jo gauntsíin¹ 'in tsá² do 'e júu³ tyiia.

Joon tsu 'wii¹³ joon jo gaunjíi²na 'in tsá² do, jin² Ña'ñu¹u'.

10 'E júu³ 'múui² isí³na coon¹³ 'in tsá² Israel mo gangí¹ jmií²¹² joon 'e lí la lí 'elo, jin² Ña'ñu¹u': 'E júu³ 'e sí³na tya' 'in tsá² do 'e lí¹ lawa'a 'e 'í¹-tsi yaamo jiin¹³ la 'í¹-tsii.

Lawa'a 'e tóon³oon júu³ tyiia tsi alma tya'a.

Joon jna-a ilí²na Dios tya'a joon 'ii-gi ilí²in tsá² tyiia.

11 Joon jo 'ná¹ 'e²gi la jaain²¹ la jaain²¹ xiiala licwii¹in Ña'ñu¹u'.

Jo 'ná¹ 'e²gi tsagoo¹o jon'gi tsaruu²¹i.

Tsu jilee²¹mo inlicwii¹in jna. La 'in pí³ la 'in cøøi¹³ jee²¹² 'ii inlicwii¹in jna.

12 Joon ilifeei¹-tsii tya' jilaa²¹ 'e gó² tya'a,

Joon jo ti³gi-tsii tsaa² niga'noo¹o.

13 Joon mo fee²¹i Dios tsá² cwáain¹ tya' coon²¹ júu³ 'múui² ijmáa¹a tya'a lawa'a 'e jmoo¹o júu³ 'e nitsáa²mo 'e júu³ gajmaa¹a nifu do. Joon 'e júu³ nitsáai² nisiin¹³mo joon ti li tyé¹mo.

Cwáain¹ tya' 'e cwo¹ si² ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'e cwo¹ si² ñu'fú²

9 1 Joon júu³ 'e sá² nifu do gatyu^{2u} to² xiiala iun'goo²¹o tsá² Dios pe tsi coon²¹ inuu cwo¹ si² ni cwoo¹³ juncwii²¹. **2** Joon 'e cwo¹ si² do li la li coon²¹ 'nú¹ 'mi² lí¹ tún² 'ii¹³ tsi do. Joon gaunsii²¹ tsá² 'e tsi li tsataai² untsá² nifu do, li nacwaai¹³. Joon tsi do si² coon²¹ candelero coon¹³ coon²¹ mesa li náa¹ 'iñi¹ nacwaai¹³. **3** Joon li' caluu 'e 'mi² 'íi¹ tsi do gaunsii²¹ tsá², li nacwaai¹³ 'áai¹gi. **4** Joon tsi do-o si² coon²¹ altar li jun¹ untsá² fuu²¹² sún². Si²i jon inuu li tí² tún² do coon²¹ cwóo¹ toon²¹² cwanáa¹³ la caain²¹ tsaa¹ dó². Joon 'e cwóo¹ do gaunsii²¹ tsá², cwóo¹ tya' júu³ ga'íi² Dios. Joon tsi cwóo¹ do si²i coon²¹ tsuu² si 'ó¹o maná. Tsi joon 'yu coon²¹ 'mo'ú² tya' Aarón 'e gani¹³. Tsi joon jon taa¹³ 'e cuu²¹² 'e toon²¹²on júu³ tyaa¹³ júu³ 'e ga'íi² Dios mo nifu. **5** Joon ni cwóo¹ do téein² 'in gáí¹ querubines tsí² cwáa¹ 'in líi¹ la lí¹ 'e 'ya²gi tya' Dios. Joon si'íi¹ cwáa¹a ni cwóo¹ do li cwo¹o untsá² fa¹ tya' tsaa² tya' tsá². Pe jo fuu²¹²gi 'naa¹ 'láai² 'e júu³ lo.

6 Joon mo ga'yee²¹i ganá¹ tyú² jilaa²¹ joon la joon gangataa²i untsá² la coon²¹ jmi²¹² inuu cwo¹ 'nú¹ 'mi² nifu do 'e un'goo²¹o Dios jiin¹³ la tiisi². **7** Pe jiin¹³ 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu lí² tsa'í²i coon²¹ naa¹³ la coon²¹ jiin²¹ li tsi li gati² tún² do. Joon mi tsa'í¹i do 'ná¹ nityaan¹an jmi¹ tya' joo²¹ 'e lí¹ lawa coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' 'ña'a joongi tya' tsaa² tya' tsá² catyaa² do. **8** Joon coon¹³ 'ii²¹ tya' 'in Espíritu Tyú² tya' Dios lí²-i 'øøi²¹-tsi 'e la 'ii²¹² jmaai²¹gi to² 'e cwo¹ 'nú¹ 'mi² gasi² nifu do 'e un'goo²¹o tsá² Dios sijni¹³mo tsi do. Li cwaai¹³gi 'áai¹ do. **9** Joon jilaa²¹ 'elo lawa coon²¹ cwáan¹mo tya' nano. Tsu jilaa²¹ fa¹ 'e gacwó² tsá² 'yiia¹³ joon coon¹³ jileei²¹ joo²¹ 'in gajngaai¹³ tsá² 'e cwoo¹³i Dios 'wii¹³ tsaa² tya' tsá² jo líí² 'e 'i¹-tsi tsá² 'e tyú² la joon. **10** Jilaa²¹ 'elo jmaai¹ to² jiin¹³ coon¹³ 'e gøø²¹ø tsá² joon coon¹³ 'e 'uun²¹un tsá² joongi coon¹³ xiiala lo² tsá². Jmaai² 'e sá² li caluu tsá² 'elo joon jmaai¹ to² jiin¹³ ca mi unsí²i Dios jilaa²¹ 'elo.

11 Pe nijó² Cristo joon nano líi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu tya' jilaa²¹ 'e tyú²gi 'e nigajó². Joon 'e cwo¹ li líi¹i untsá² 'e tyú²gi joon jo 'e si'ná²i. Jon' gajmaa¹³a tsá² 'e cwo¹ do. Joon 'øøi²¹-tsi tsá² 'e jo si² ni cwoo¹³ juncwii²¹. **12** Cristo nigangíi¹ li cwaai¹³ 'áai¹ joon jon' coon¹³ jmi¹ 'øø¹i joo'saa²¹ si joo'xuui²¹² 'ee pe coon¹³ jmi¹ 'øø¹i 'ña'o. Joon coon¹³ la joon ga'í² Cristo li cwaai¹³ 'áai¹ ñu'fú² coon²¹ naa¹³ tya' jileei²¹ tsá² joon la joon gajmaa¹a itiin¹³ tsá² coon²¹ tøø²mo. **13** 'E la ja²mo mo xee¹i untsá² 'e jmi¹ tya' joo'tsáa¹ coon¹³ jmi¹ tya' chivo joongi coon¹³ fó² tya' joo²¹ 'in

júun²in ni altar tya' 'in si'leei²¹ lí²-i jmáa¹a tyúi¹ 'ido pe jmaai² li' caluu-u. **14** Joon wana la joon fee¹gi 'ii²¹ sá² tya' jmi¹ 'øø¹i Cristo 'in gacwói¹ ña'a Dios jo 'ee si'lee²¹i coon¹³ 'ii²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo. Joon 'e jmi¹ 'øø¹i untyúi¹ jna' coon¹³ 'e 'i¹-tsi'. Iuntyúi¹ jna' coon¹³ jilaa²¹ to² 'e jo 'ee to² 'íi³in ilí² jmoo²¹o' la to² tyu² Dios 'in jiin¹.

15 Tsu coon¹³ la joon 'in Jesucristo galíi¹ 'in lí² faa²¹a 'wii²¹² tyi' coon¹³ 'e júu³ 'múui² do. Joon coon¹³ la joon lí²-i 'ii²¹ 'in nigatøø² Dios 'e gatíi² 'e ta²a coon²¹ tøø²mo jiin¹³ la júu³ ga'íi² Dios. Tsu Cristo gajúun²in gatyí² jilaa²¹ tsaa² 'e ga'noo¹o tsá² 'in seein²¹ la jee²¹² tyu²gi to² 'e ley tya' Moisés do. **16** Tsu mo naroon¹on coon²¹ jí² tya' tyíia³ tya' tsá² ce 'ná¹ júun²in 'in tsá² 'in gajmaa¹a 'e jí² do joongi ilí² jmaa¹a coon²¹ 'e la jin² jí² do. **17** Jo 'ee to² 'íi³in 'e jí² do la jee²¹² seein²¹gi 'in gajmaa¹a 'e jí² do. 'íi³mo to² 'e jí² do mi yuui¹³ júun²in 'in gajmaa¹a. **18** Tsu 'wii¹³ joon 'e júu³ nifu do gali'íi³mo to² mo ngayuui¹³ gatoon¹on jmi¹ 'øø¹i joo'núu³. **19** Tsu Moisés do gajma²a júu³ jileei²¹ 'in tsá² do jilaa²¹ júu³ tya' ley joon mo ngayuui¹³ joon gauncwii¹i capoo²¹² jnú² joo'saa²¹ yúun² coon¹³ coon²¹ nii²¹² sii² sii²¹ hisopo. Gauncwii¹i 'e do coon¹³ jmi¹ joo'xuui²¹ coon¹³ jmi¹ chivo sicaai²¹ jmi²¹ joon gaxee¹i 'e jmi¹ do ni jí² tya' ley do joongi jileei²¹ 'in tsá² do. **20** Joon gajin²in: "E jmi¹ lo jmoo¹o jai² 'e júu³ 'e ni'íi² Dios tyi'naa'." **21** Joon gaxee¹i Moisés 'e jmi¹ do ni 'e cwo¹ 'nú¹ 'mi² joongi ni jilaa²¹ 'e jmaai² to² inuu cwo¹ do. **22** Coon¹³ 'e ley do jilaa²¹ 'e 'ná¹ lityú² jiin¹³ coon¹³ jmi¹. Joon wa jo tuun²¹ jmi¹ jo lí¹ 'íin² tsaa² tya' tsá².

Mo gajúuin¹ Cristo gatyí²i tsaa² tya' tsá²

23 Tsu la joon 'e tyiin² 'e li tyú² coon²¹ jmi¹ 'øøi² joo²¹ 'e cwo¹ 'e si² ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'e li la li 'e cwo¹ si² ñu'fú². Pe 'e cwo¹ si² ñu'fú² 'ná¹ jmi¹ 'e tyiin²gi lagi jmi¹ tya' joo²¹. **24** Tsu Cristo jo ga'íi² 'e cwo¹ 'e gajmaa¹³ tsá² 'e jiin¹³ li la li 'e cwo¹ 'e jai². Pe Cristo ga'íi² fu ñu'fú² joon nano siin¹³in mii¹i tyani Dios Jmii²¹ 'wii²¹² tyi'. **25** Pe Cristo jo gacwói¹ ña'a 'láai² naa¹³ la jmoo¹o 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tya' tsá² Israel tsataa²¹²i li nacwaai¹³ 'áai¹gi coon²¹ naa¹³ la coon²¹ jiin²¹ 'e cwo¹o fa¹ 'e lí¹ jmi¹ pe jon' jmi¹ 'øø²i ña'a 'e jmi¹ do. **26** Wa gajmaa¹a Cristo la jmoo¹o 'in untsá² do 'e 'ná² júun²in 'láai² naa¹³ ca la mo garoon¹on juncwii²¹. Pe nano mi tí² lityéi¹ coon²¹ naa¹³ gajnéi¹ Cristo 'e cwoi¹ ña'a lawa coon²¹ fa¹ 'e 'íin² jilaa²¹ 'ii²¹ tya' tsaa². **27** La joon jilee²¹mo tsá² 'ná¹ júuin² coon²¹ naa¹³ joon mi yuui¹³ joon ilisá² 'ii²¹ tya'a. **28** La joon Cristo jon gacwói¹ ña'a coon²¹ naa¹³ lawa coon²¹ fa¹ 'e tyí²i tsaa² tya' tsá² fúui¹. Joon ijnéi¹ tún¹ jon' wa' tyí²i tsaa² tya' tsá² pe 'e jmáa¹a tiin¹³ jileei²¹ 'in sijéin¹ 'ii.

10 ¹ 'E ley tya' Moisés jo li la li 'e tyú² ijó¹, 'e líi¹ jiin¹³ la lí¹ 'iin¹³ tya' 'e joon. **2** Tsu 'e ley do coon¹³ 'e fa¹ 'e cwó²o tsa² la coon²¹ jiin²¹ jo lí² untyúu²ⁱ 'in tsá² 'in ningatyéein¹ coon¹³ Dios 'wii²¹² 'e fa¹ do. Tsu wana lí² untyúu²ⁱ 'e ley do tsá² 'e ján²an 'in tsá² do cwoo¹o 'e fa¹ do tsu jo lí³gi røø²ⁱ tsaa² mo ngayuui¹³ ga'ín² tsaa² tyá'a. **3** Pe 'e fa¹ 'e cwó¹o 'in untsá² do 'e jmoo¹o 'e tii¹³-tsi tsá² 'e tsaa² niga'noo¹on la coon²¹ jiin²¹. **4** Tsu 'e jmi¹ tya' joo²¹ joongi tya' chivo jo jmi²¹² wa'a lí² 'iin² tsaa² tya' tsá² coon¹³ 'e joon.

5 Tsu 'wii¹³ joon mo ga'í²ⁱ Cristo ni cwoo¹³ juncwii²¹ gajin²ⁱⁿ sii²¹ⁱ Dios Jmii²¹:

Jo 'iin²¹²u'un wa'a jngaai¹³ tsá² joo²¹ 'e cwo¹ 'nũ fa¹,
pe nigatyaa¹ 'nũ tyú² coon²¹ cuerpo tyiajna 'e cwo¹³oo 'nũ.

6 Jo ti¹-o'o 'in joo'núu³ 'in júuin² tsá² 'e lí¹ fa¹ jon'gi ti¹-o'o 'e fa¹ 'e cwo¹ tsá² 'nũ wa' tyii¹ tsaa² tya'a.

7 Joon gafuu²¹²uu: “Jna-a goo²¹²oo ijmáa³aa jiin¹³ la ti¹-o'o, Dios tyiia,

jiin¹³ la jin² ni jí² cwáain¹ tyiia.”

8 Nifu jin² 'e júu³ do 'e jo 'iin²¹² Dios jon'gi ti¹-tsi Dios jileei²¹ joo'núu³ jngaai¹³ tsá² 'e cwó² tsá² lawa coon²¹ fa¹ jon'gi 'e fa¹ 'e juun¹ do wa' tyí² tsaa² tya' tsá² jiin¹³ la to² tyu² ley. **9** Joon mo ngayuui¹³ joon gajin²ⁱⁿ: “Jna-a goo²¹²oo ijmáa³aa jiin¹³ la ti¹-o'o, Dios tyiia.” 'E øøi²¹-tsi tsá² jin² 'e nisuun²mo 'e fa¹ 'e gacwó² tsá² nifu joon la joon i'í²ⁱ fa¹ li gatí² tún². **10** Joon Dios gajmee¹ⁱ jna' tsá² tya'a tsu Jesucristo gajmaa^{1a} jiin¹³ la ti¹-tsi Dios mo gacwó¹ 'ña'a lawa coon²¹ fa¹ coon²¹ naa¹³ tya' jileei²¹.

11 Jileei²¹ untsá² tya' tsá² Israel jmoo¹o to² tya'a la coon²¹ jmi²¹² joon cwoo¹o 'láai² naa¹³ 'e fa¹ ruui²¹ 'e fa¹ gacwoo¹o la mo jéei¹ xüfiin¹³ 'e fa¹ 'e cwoo¹o do jo lí² tyí² tsaa² tya' tsá². **12** Pe Jesucristo gacwoo¹o coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' tsá² 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo, joon mo ngayuui¹³ joon gacwó²o lí¹ cwoo²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹. **13** Do-o tyíin¹in sijáan¹³an ca mi tyéi¹ Dios 'in 'ei¹ 'ii 'wii²¹² tii²ⁱ. **14** Tsu coon¹³ 'e coon²¹ fa¹ do gauntyúu²ⁱ Cristo jileei²¹ 'in líi²in tsá² tya' Dios coon²¹ tøø²mo. **15** Joon 'in Espíritu Tyú² tya' Dios røø²¹ jon faa²¹a tsu gajin²ⁱⁿ nifu:

16 'E júu³ 'múui² ijmáa³aa coon¹³ 'ido mi ngíi² jmi²¹² joon ilí la lí 'elo, jin² Ña'ñu^{1u}:

Itóon³oon júu³ tyiia tsi alma tya'a,
joon i'í¹-tsi la 'i¹-tsii jna.

17 Joon mo ngayuui¹³ joon gajin² 'in Espíritu do:

Jiin¹³ coon²¹ naa¹³ 'e ti¹gi-tsii tsaa² tya'a jon'gi 'e gó² 'e nigajmaa^{1a}.

18 Joon coon¹³ la joon mo ga'ín² tsaa² tya'a jo 'ná¹gi cwoo¹o tsá² fa¹ tya' tsaa² tya'a.

'Ná¹-a tsatyéen¹na' coon¹³ Dios

19 Tsu 'wii¹³ joon, tsaru¹u', lí²-i tsatóo³o' jo cu²-tsi' li nacwaai¹³ 'áai¹gi 'wii¹³ cwáain¹ tya' jmi¹ 'óø²i Jesucristo. Lí²-i tsaa²¹a' 'e fu¹ 'múui² joongi 'e jiin¹ 'e ganá¹ Jesucristo, coon²¹ fu¹ 'e ngó¹o lí' caluu lí 'íi¹ 'mí² do.

20 Ganá¹ Jesucristo 'e fu¹ do mo ga'gii¹ 'e 'mí² 'íi¹ do 'e 'óøi²¹-tsi tsá² cuerpo tya'o mo gajúun²in. **21** Joon Jesús lí¹i untsá² tsafeei¹ tyi' tsi inu cwo¹ tya' Dios. **22** Joon tsu 'wii¹³ joon 'ná¹-a tsatyéen¹na' coon¹³ Dios 'e jo tóin¹ 'óøi²¹-tsi' joon jo cu²-tsi' 'e tsáai¹-tsi' tsu Jesús do nigauntyúu²i jna' coon¹³ 'e 'í¹-tsi' 'e coon¹³ joon lí³gi jna' 'e róø²na' tsaa², joon cuerpo tyi' sijgii¹ coon¹³ jmi²¹ tyú². **23** Cwoseen²¹mo' tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e jai² lí²na' tsu Dios Jmi²¹ iuntsiín²in 'e júu³ ga'íi² tyijna'. **24** Joon cwo'óøi²¹-tsi' xiiala lí² cwóo³o' cwáain¹ la jaain²¹ la jaan²¹na' 'e 'ii²¹²mo ruu²¹i joon jmaa¹a 'e tyú². **25** Jo jmoo²¹o' la jmoo¹o 'inlíi¹³ 'in jo uncaain²¹ coon¹³ jna' 'e ungo²¹o' Dios. Pe 'ná¹-a tyá²a'-tsi' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Joon 'e tyiín²gi jmoo²¹o' la joon mi nee²e 'e nijatyéein¹ jmi²¹² mi jó¹ Ña'ñu¹u'.

26 Tsu wana 'naa¹gi' tsaa² jiin¹³ la 'yaai¹-tsi' mi yuui¹³ licwii²¹i' 'e júu³ jai² do jo 'e fa¹ sá²gi wa' lí² tyí²gi tsaa² tyi'. **27** Jiin¹³ 'e sá²gi tyi' 'e sijaan³an' 'e jmá¹a Dios 'ii²¹ tyi' joon 'e jí² ico¹ i'ín²in jileei²¹ 'in 'ei¹ Dios. **28** Wa naseein²¹ jaain²¹ 'in jo jmoo¹o nuu¹³un to² tyu² ley tya' Moisés joon wana galiseein²¹ gáí¹ gaai²¹ 'in jmoo¹o júu³ jai² xiiala niga'láa¹ 'in tsá² do 'ná² júun²in 'ido jo lí² fúu² lí²in tsá² 'ii. **29** Wana lí² la joon coon¹³ 'in 'lää¹ coon¹³ ley tya' Moisés, 'e'e lí²naa' 'e tíi²i ilí² tya' 'in 'óøi²¹ Jóon¹ Dios joon jo tsáai¹-tsi jmi¹ 'óø²i 'e gatúun²un 'e jmoo¹o jai² 'e júu³ ga'íi² Dios, tsu coon¹³ 'e jmi¹ do galityúu¹mo tsá²? 'E'e lí²naa' ilí² tya' 'in ungøø¹i 'in Espíritu Tyú² tya' Dios 'in 'iin²¹²in 'ii? **30** Tsu né²o' 'in nigajin²: “Jna-a icóon²oon tyiia; joongi jna joon incíi³ii.” Gajin²o jon: “Ña'ñu¹u' ijmáa¹a 'ii²¹ tya' tsá² tya'a.” **31** i'Áa¹mo wúu¹ wa'a xuui²¹ tsá² jacwoo²¹o Dios 'in jiin¹!

32 Pe cwotii¹³du-'oo' xiiala gañí²ii' wúu¹ la mo jée¹ mo ngayuui¹³ ga'ii¹³naa' 'e júu³ jai² 'e gajmaa²aa' taa¹aa' coon¹³ jilaa²¹ fa'í³ 'e galiseen²¹naa'. **33** Inlíi¹³ 'naa' gajjiín²in tsá² 'naa' joongi gajmeei²¹ tsá² 'naa' tyani tsá². Joon inlíi¹³gi 'naa' lí¹naa' 'in seein²¹ tyú² coon¹³ 'in ga'e² tsá² wúu¹ do. **34** 'Naa', fúu² galíi¹naa' 'in tsá² taai² nuñí³. Joon gajmaa²aa' jløø¹³naa' mo ga'wo² tsá² 'e sá² tyii', tsu ñí² 'naa' 'e fu ñu'fú² 'e sá² 'e tyú²gi tyii' 'e ta²a coon²¹ tøø²mo. **35** Tsu 'wii¹³ joon jo tú² 'naa' 'e jo 'goo²oo' tsu 'áai¹gi fee¹ 'e jnaa¹ tsá² 'in jo cu²-tsi. **36** Tsu 'naa' 'ná¹-a taan²¹²naa' tá² táain²-oo' 'e jmaa²aa' la 'iin²¹² Dios joon wa i'ii¹³naa' 'e júu³ ni'íi²i. **37** Tsu ni jí² tya' Dios gajin²in:

La jmoo no-o ijó¹ 'in 'ná¹ ijó¹ joon jo 'áai¹ li'íi²¹²gi.

38 Pe 'in seein²¹ tyú² coon¹³ Dios 'ná¹ liseein²¹ 'e jai²gi lí²i, tsu 'in tú² 'e jai² lí²i jo ití²gi-tsi Dios 'ii.

39 Pe jna' jo líi¹na' la líi¹i tsá² 'in tú² 'e jai² líi²i joon i'íin²mo. Tsu jna'o' líi¹na' la líi¹i tsá² 'in jai² líi²i, 'in jmóo¹ tiin¹³ alma tya'a.

Xiiala nigajmaa¹a 'in jai² galíi²i Dios

11 1 Wana jai² líi²na' jo cu²-tsi' 'e 'ii¹³na' 'e sijáan³an' jogi cu²-tsi' 'e la jai² 'e jo jóø²ø'. 2 'Ii²¹mo Dios 'líi²¹² tsacøøi¹³ tyi' coon¹³ 'e jai² galíi²i.

3 Coon¹³ 'e jai² líi²na' né²o' 'e Dios gajmaa¹a juncwii²¹ coon¹³ júu³ tya'a joon 'e jóø²ø' lano jon' galí² coon¹³ 'e sá² la mo jéei¹.

4 Coon¹³ 'e jai² galíi² Abel gacwoo¹o Dios coon²¹ fa¹ tyú²gi lagi 'e fa¹ gacwoo¹o Caín. Joon gajmaa¹a Dios júu³ 'e tyú²mo Abel joon ga'ii²¹mo Dios fa¹ 'e gacwoo¹o. Joon xufiin¹³ nijúun¹mo Abel fee²¹mogi jna' coon¹³ 'e jai² galíi²i.

5 Coon¹³ 'e jai² galíi² Enoc gangaa¹³i 'e juncwii²¹ 'e sá² líi' cataain²¹ jo gajúun²in. Joon jo tyéi¹gi tsá² 'ii tsu gatøø²¹o Dios 'ii. Joon jin² ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' 'ido 'e la nu'gi gatøø²¹ Dios 'ii jløø¹³mo Dios tya' 'ido.

6 Jo líi² Dios jløø¹³i tya' tsá² wa jo jai² líi²i tsá² júu³ tya'a tsu wana 'iin²¹²in tsá² tsatyéen¹in coon¹³ Dios 'ná¹ 'e jai² líi²i 'e seein²¹ Dios joon ityí² Dios tya' 'in 'naai¹ 'ii.

7 Coon¹³ 'e jai² galíi² Noé gajmaa¹a nuu¹³un tya' Dios mo gajmaa¹a Dios 'ii júu³ 'ee ilí² 'e jo mo galí² jóø²ø. Gajmaa¹a Noé nuu¹³un joon gajmaa¹a coon²¹ barco 'e jmáa¹a tiin¹³ familia tya'a. Joon coon¹³ la joon gajmaa¹a Noé júu³ 'e gó² 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon ga'ii²¹mo Dios 'ii coon¹³ 'e jai² 'e galíi²i.

8 Coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham gajmaa¹a nuu¹³un joon ga'woo²i goo¹o mo gatø¹² Dios 'ii. Joon ngalíin² coon²¹ cwoo¹³ icwo² Dios 'ii 'e lí¹ lawa coon²¹ 'e gatíi²i. Joon ga'woo²i goo¹o do jiin¹³ jo ñi¹ xiiafu tsalíin².

9 Tsu coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham gatéein² 'e cwoo¹³ do 'e gajin² Dios 'e cwó²o 'e cwoo¹³ do tya'a. Líi¹i la líi¹i tsá² coon²¹ fuu²¹ gasii²¹i coon²¹ 'nú¹ 'mi² gatéein² do. La joon gajmaa¹a jóon¹on Isaac coon¹³ tyii²¹²a Jacob tsu 'ii jon ga'ii²¹mo 'e júu³ ga'íi² Dios do. 10 Tsu Abraham gasijáan¹an 'e fuu²¹ do 'e si² coon²¹ ni tiifuu²¹ 'e gajmaa¹³a Dios.

11 Coon¹³ 'e jai² galíi² Sara, xufiin¹³ nasuun²¹mo tsatyeein¹ yuun²¹, gacaan²¹mo yuun²¹. Joon galiseein²¹ yuun²¹ tsañuu¹ tya'a tsu 'wii¹³ jo¹o galíi²i iuntsiin¹in Dios 'e júu³ ga'íi²i tya' 'ii. 12 Joon coon¹³ la joon Abraham xufiin¹³ tí² lijúun²mo galiseein²¹ jún² tya'a fúui¹ 'in tí² la tí² núu¹ 'ii¹³in tsa²¹ juncwii²¹ joongi la tí² too¹³ taa¹³ tí² jmiñi¹³ 'in tí² jún² tya'a. Jo líi¹i tsá² un'íi²in.

13 Joon 'in tsañuu¹ no jo ga'ii²¹i la nu'gi ijúun²in 'e júu³ ga'íi²i Dios tya'a. Pe tsu 'wii¹³ jai² galíi²i lawa sá² coon²¹ 'e gangóo¹ 'wíin² joon tsu 'wii¹³ ja²mo líi²i ga'í¹-tsi jløø¹³mo 'áai¹. Joon coon¹³ la joon gajmaa¹a 'in tsá² do júu³ 'e líi¹i tsá² coon²¹ fuu²¹ líi taan²¹²in 'e juncwii²¹ lo, la coon²¹ ingíi¹ 'e juncwii²¹ lo. 14 Joon 'in jmoo¹o la joon jmoo¹o júu³ 'e 'noo¹o

coon²¹ goo¹o li xiia'. **15** Tsu wana 'i¹-tsi tsá² tsalíin²mo 'e fuu²¹ ga'woo²i do tún¹ li¹o tsalíin² tún¹. **16** Pe 'in tsá² do gali'in²¹²in coon²¹ goo¹o 'e tyú²gi, 'øøi²¹-tsi tsá² 'e goo¹o 'e sá² ñu'fú². Tsu 'wii¹³ joon jo fa'ii²¹ líi²i Dios wa unsii²¹ 'in tsá² do 'ii: "Dios tyi'." Tsu Dios nigatyaa¹ tyú² coon²¹ fuu²¹ tya' 'in tsá² do.

17 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham, ngajée¹i jóon¹on, 'in sii²¹ Isaac, fu yu' moo²¹ ijngaa¹³i icwo²o Dios fa¹ mo gali'in²¹²in Dios liñi¹ xiiala 'i¹-tsi Abraham. Nigatyaa¹ Abraham tyú² 'e cwóo¹i 'in jóon¹on camuui¹³ do fa¹a xufiin¹³ nigajin² Dios sii²¹i Abraham: **18** "Coon¹³ Isaac 'e tsafúu¹i jún² tyi'i jiin¹³ la júu³ ga'íi³ii." **19** Tsu ñi¹ Abraham lí² jmáa¹a Dios jiin¹in tsá² 'in nijúin¹. Joon lí²-i 'øøi²¹-tsi tsá² 'e lawa 'ii²¹mo Abraham jóon¹on tún¹ gajiin¹in jee²¹² 'lii²¹².

20 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Isaac ga'íi²i júu³ tya' Jacob coon¹³ Esaú 'e iuncwaai³ Dios 'ii. **21** Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Jacob mo tí² lijúun²in ga'íi²i júu³ tya' xuui²¹² tya' José 'e iuncwaai³ Dios 'ii. Joon ga'uu¹i mootyíi¹i yu' 'mo'ú² tya'a joon gacwo¹o 'maai¹³ Dios. **22** Joon coon¹³ 'e jai² galíi² José, mo tí² lijúun²in, gatyu²u to² tsagoo¹o 'ee 'ná¹ jmáa¹a coon¹³ 'moo¹ táa¹i, tsu jin²in José 'e tsá² Israel 'in 'wóo²mo Egipto mi licíi²gi.

23 Coon¹³ 'e jai² galíi² saa² jmii²¹ Moisés ga'mée¹i gaai²¹ sii²¹ mo licíi² gangaa¹³i Moisés. Tsu galili²o 'e xuui²¹² 'yei²gi 'áai¹ do. Joon jo 'goo²¹o xufiin¹³ nigatyú² róøi¹³ to² wa'a júuin² jileei²¹ xuui²¹² tsañuu¹. **24** Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés mo galíi¹i tsañuu¹ jo gali'in²¹²gi 'e líi¹gi jóon¹ jamí²-i róøi¹³ do. **25** Gatí¹gi-tsi 'e ní¹i wúu¹ coon¹³ tsagoo¹o 'in líi¹i tsá² tya' Dios lagi wa'a ngí¹ 'e jløø³i coon¹³ tsaa² coon²¹ si²xu. **26** Galíi²gi 'e tyú²gi wa'a coon²¹on fa'ii²¹ tya' Cristo lagi 'oo¹o jilaa²¹ 'e sá² fu Egipto, tsu 'iin²¹²gi 'e 'lee¹³i icwo² Dios 'ii. **27** Coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés gacwo¹íi¹o cwoo¹³ Egipto do jo 'ee 'goo¹o xufiin¹³ 'nii²¹-tsi róøi¹³ tya'a. Gajmaa¹a ta²a coon¹³ 'e ga'í¹-tsi lawa gangaa¹ Dios 'in jo nee¹in tsá².

28 Coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés gajmaa¹a 'e jmii²¹² pascua nifu joon gatyú²u to² wa'a xee¹i tsá² jmi¹ jiin² taan¹an caai¹ 'ooca'nú¹. 'E coon¹³ la joon 'in ángel 'in gasii²¹in Dios ijngaa¹³i 'in jóon¹ tsá² nifu tya' tsá² Egipto jo jngaa¹³i 'in xuui²¹² tsañuu¹ liseein²¹ nifu tya' tsá² Israel. **29** Joon coon¹³ 'e jai² galíi² 'in tsá² Israel do gangíi¹i ni cwoo¹³ tyuun²¹ lí ná¹ 'e jmi'ñi¹³ sii²¹ Mar Rojo. Joon mo gali'in²¹²in 'láa² Egipto jmaa¹a la joon gajgoo²¹o jmii²¹.

30 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² tsá² Israel do gacii²¹mo 'e 'oo² 'e si² cu' lí Jericó. Mo ngayuui¹³ gangíi¹i tsá² Israel dyá¹ jmii²¹² cu' lí lí² 'oo do gacii²¹mo 'edo. **31** Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Rahab, 'in yiiatsangó¹ do, jo gajúun²in coon¹³ 'in tsá² jo nuu¹³un do tsu ga'ii²¹mo tyú²-u Rahab 'in tsá² Israel 'in tyalíin² 'e fuu²¹ do 'e jøø².

32 ¿'Ee 'ná² fuu²¹²gii 'naa'? Tsu jo cwooi¹ wa'a 'e fuu²¹²gii 'áai¹ 'naa' cwáain¹ tya' Gedeón coon¹³ Barac, coon¹³ Sansón, coon¹³ Jefté, coon¹³ David, coon¹³ Samuel, coon¹³ 'in tsá² 'in nigacwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios la mo jéei¹. **33** Coon¹³ 'e jai² galíi² 'ino gali¹i róøi¹³ catyaa² joon gatyú²u to² coon²¹ røø²¹. Joon gauncoon¹³ Dios 'ii jiin¹³ la júu³ niga'íi²i. Joon gajni¹i moo'oo²¹ 'yiia¹ **34** joon gadyuu¹u jí² 'e coo²¹ 'áai¹. Coon¹³ 'e jai² galíi² galáa²mo ijúun¹in coon¹³ ñí³. In jo píin³ galíi¹i tsá² pí³-tsi joongi gatyú²u to² 'láa² fúui¹ wa'a líi¹i 'in jmaa¹a 'nii²¹ coon¹³. **35** 'In líi¹³ tsamí² ga'ii²¹mo tún¹ jiin¹ 'in nijúuin¹ tya'a coon¹³ 'e jai² galíi².

Joongi 'in catyaa²gi tsu 'wii¹³ 'e jai² galíi² 'ido gajmee²¹mo tsá² 'ii. Jo ga'ii²¹i 'e láa²ni 'ido wa'a tú² 'ido 'e jai² líi²i. Jo gaunsí²i 'ido 'e jai² líi²i tsu 'iin²¹²in 'ii²¹i coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e tyú²gi ñu'fú². **36** Joon 'in catyaa²gi gaungøø¹i tsá² 'ii, joongi gapoo²i 'ido. Joon cagi ñí³ gato²o luu²¹² tíi² 'ido joongi gata² ni 'ido 'nuñí³. **37** Joon gajngaa¹³ ni 'ido coon¹³ cuun²¹² joon seein²¹gi 'in gatuu²¹ coon¹³ sierra gajmaa¹a tún² 'no¹³ 'ido. Joon seein²¹gi 'in ga'e²e wúu¹ gajøø²ni 'ido xiiala líi² 'ido. Seein²¹ 'inlíi¹³ gajúuin¹ coon¹³ ñí³i. Seen²¹mo 'inlíi¹³ gangii¹i cataain²¹² cataain²¹² jlíi¹i jiin¹³ coon¹³ loo²¹ tya' joo'saa²¹ si loo²¹ chivo 'ee. Nitañí²mo 'ido 'áai¹ joon nigangoo¹on wúu¹ joon nigajmaa¹a tsá² 'e gó² tya'a 'áai¹. **38** 'In tsá² lo ngí²i la caain²¹ líi jo 'in tsá² seein²¹ joongi líi' moo²¹ joon tsataa²¹²i too²¹ xá¹ si too²¹ nu' wó² 'ee. Joon tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in 'ei¹ Dios jo tíi²i licwii¹in 'in tsá² tyúí¹ lo. **39** Joon 'in tsá² lo xufiin¹³ ga'ii²¹mo Dios 'ii tsu 'wii¹³ 'e jai² galíi² jo ga'ii²¹i iuntsiin²¹ 'e júu³ ga'íi² Dios; **40** tsu Dios niganí²i coon²¹ 'e tyú²gi tyi', 'e 'in tsá² lo jo 'ii²¹i 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a ca mi toon²¹on' sicaan²¹na' coon¹³ 'ii.

Jóø²na' Jesús

12 **1** Tsu 'wii¹³ joon mi nee²¹²na' 'in tsá² lo 'in 'e² jna' xiiala jai² galíi² tuu²¹² jna' líi' caai²¹ jilaa²¹ 'e jmoo¹o jín¹ coon¹³ jilaa²¹ tsaa² 'e jmoo¹o jnúui¹³ jna' joon 'ná¹ cwoo¹³-tsi' ngii²¹i 'e fu¹ cwo¹ Dios jna' ngii²¹i'. **2** Cwojóø²na' jiin¹³ Jesús 'in cwo²o jna' 'e jai² líi²na', 'ii jon iuntsiin² 'e jai² líi²na'. Tsu 'ii-o, tsu 'wii¹³ ñí¹o 'e jløøi¹³ 'e ilisá² tya'a mo gangíi¹ ganí²i wúu¹ tsaa¹ crúu¹³, jo 'ee cwáain¹ gacón² wa'a sá² fa'íi²¹ 'in júuin² la joon. Joon gacwaa²¹a líi' cwoo²¹o tsáa¹ líi tyíin¹ Dios líi silíi²¹² tya'a.

3 Untii¹³du-'oo' xiiala líi¹i Jesús mo ganí²i wúu¹ 'áai¹ jacwoo²¹o tsá² røø²i tsaa² joon jo 'wóo²oo', joon jo tyá¹a-'oo' líi²naa'. **4** Tsu 'naa' jo mo gatiin²naa' coon¹³ tsaa² ca júun²moo'. **5** ¿Tíi niga'íin²mo-'oo' 'e júu³ cwáain¹ nigacwo¹ Dios jilee²¹ jón¹ 'in jai² líi²i 'ii? Gajin² Dios ni jí² tya'a:

Yuu²¹ tyiia, jo jmaa²a 'e jo tsáai¹gi-'o'o mi 'e²e Ña'ñu¹u 'nu wúu¹ 'e
 ilijmaa²a nuu¹³u,
 jon'gi wa jo tya¹-'o'o mi tyu² Dios to² 'nu jmaa²a nuu¹³u.

6 Taa²¹ jmaa²aa' mo 'e²e Dios 'naa' wúu¹ tsu Ña'ñu¹u' cwo²o
cwáain¹³ jiin¹³ 'in 'iin²¹²in.

Joon 'e²e wúu¹ jiin¹³ 'in niga'ii²¹i ilí²in jóon¹on.

7 Dios jmoo¹o lawa jóon¹on 'naa' mo 'e²e wúu¹ 'naa' 'e jmaa²aa' núu¹³uun' to² tyu²u. Jo jóon¹ tsá² seein²¹ wa' jo tyu² jmii²¹ to² 'e jmaa¹a nuu¹³u. 8 Joon wana jo 'e²e Dios 'naa' wúu¹ 'e jmaa²aa' núu¹³uun' la jmoo¹o Dios tya' jileei²¹ jóon¹ catyaa² do jo lí¹naa' jóon¹on 'in la jai², jiin¹³ lí¹naa' jóon¹ tsá². 9 La joon jon mo lí¹naa' xuui²¹² gaty²u ñu¹u' to² jna' joon gaun'goo²¹o' 'ii. ¿Ti jon tyú²gi wa jmoo²¹o' núu¹³uun' to² tyu²u Ñu¹u' 'in tyíin¹ ñu¹fú² 'e coon¹³ la joon liseein²¹mo' coon¹³on? 10 Mo toon²¹on' juncwii²¹ gaty²u ñu¹u' to² tyi' coon²¹ catá² jiin¹³ la lí²i 'e tyú²-u. Pe Dios tyu²u jna' to² jmaai¹³ 'e tyú² tyi' 'e lí²naa' 'e tyú¹na' la tyú¹ 'ii. 11 'E la ja²mo jiin¹³ coon²¹ wúu¹ 'e 'e²e Dios jna' jo t²tsi' mo nee²¹e' 'e wúu¹ do tsu wúu¹ lí²naa'. Pe mo gangí¹gi joon tya' 'in galití²i coon¹³ 'e wúu¹ gangoo¹o do gali'ín³mo to² tya' juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹ tya'a 'e seein²¹ coontun.

Tsaa¹³mo wa'a jo jmoo²¹o' núu¹³uun' júu³ tya' Dios

12 Tsu 'wii¹³ joon sáa¹³aa' cwóo²oo' 'e 'í¹ 'infá² 'e jmaa²aa' la to² tyu² Dios joon cwoo²oo' pí³ moojní²ii' 'e ngí²ii' lí 'iin²¹²in Dios. 13 'Naa²aa' 'e fu¹ coon²¹ tsáa¹ 'e 'in tsá² 'in 'í¹ túin²-tsi ilí² coon²¹ 'e 'i¹-tsi 'e jo tsawíin² coon¹³ Dios.

14 Cwoo¹³-'oo' 'e seen²¹naa' tyú² coon¹³ jileei²¹ tsá². Cwoo¹³-'oo' 'e ngí²ii' jiin¹³ la 'iin²¹²in Dios tsu jiin¹³ coon¹³ la joon lí² máa¹³naa' Dios. 15 Tíi²moo' tsu 'nei² jo 'ii¹³naa' jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in Dios jmáa¹a tyii'. Tíi²moo' wa'a lí¹naa' lawa coon²¹ 'mó² 'ooty¹i coon¹³ 'e 'i¹-'oo' joon coon¹³ la joon fúu¹mo 'in'leei²¹. 16 Un'øø¹³naa' yaanaa' 'e jo foo¹³naa' tsamí² tya' tsá² xeei²¹ si jo tsáai¹-'oo' 'e cwaai¹³ 'ee la gajmaa¹a Esaú. Tsu Esaú do ga'nii¹i 'e tíi²i 'wii¹³ 'e galiseein²¹ nifu. Ga'ii²¹i jiin¹³ coon²¹ wúun¹ 'uunñi² tya' 'e tíi²i do. 17 Joon ñí² 'naa' mo liciin²¹gi mo gali'ín²¹²in Esaú 'e uncwaai¹³ jmii²¹ 'ii pe jo júu³ joongi wa'a uncwaai¹³gi jmii²¹ 'ii. Joon jo gatsaa²¹gi xiiala unsíi²gi 'e nigajmaa¹a do xufiin¹³ tyi¹gi 'áai¹.

18 Tsu 'naa' jo mo gangatyéen¹naa', la gajmaa¹a 'in tsá² Israel do, coon²¹ moo²¹ 'e jo lí² tsá². 'E moo²¹ do gacóo¹o coon¹³ jí², ga'ii²¹ nuu²¹ joongi ga'ii²i tyí². 19 Joon jo ganuu²uun' 'e lúu¹ gaxúu²u do si 'e júu³ tya' Dios 'e ganúu²un 'in tsá² do gafaa²¹ Dios 'ee. Joon 'in tsá² do 'in ganúu²un 'e júu³ tya' Dios do gamíi¹i tyani Moisés 'e jo faa²¹gi 'e júu³ do 'laai²gi. 20 (Tsu jo ta² 'in tsá² do 'e to² gaty²u 'e júu³ do: “Wana jaain²¹ joo'núu³ soo¹o 'e moo²¹ do 'ná¹ jngaa¹³mo tsá² 'ii, tyuui² tsá² 'ii cuun²¹² si 'yá²a tsá² 'mosuun²¹ tya'a 'ee.” 21 Joon 'áai¹ fo² jnee¹i ca 'ña'a Moisés gajin²in: “Jlee¹na 'goo²¹-oo.”)

22 Pe 'naa'gii' li' cii'¹i tyii'. Ningatyéen¹moo' coon²¹ moo²¹ sii²¹ Sión li náa¹ fuu²¹ tya' Dios 'in jiin¹. 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e fuu²¹ Jerusalén 'e náa¹ ñu'fú² li sicaain²¹ ángeles fúui¹ **23** 'e un'goo²¹o Dios 'e jløø¹³mo. Ningatyéen¹naa' li sicaain²¹ 'in joon¹ Dios 'in toon¹on jí² 'e náa¹ ñu'fú², joongi Dios 'in jmoo¹o 'ii'²¹ tya' jileei²¹. Ningatyéen¹naa' almas tya' 'in tsá² 'in gauntyúi¹ Dios joongi **24** Jesús 'in faa²¹a 'wii'²¹² tyi' coon¹³ 'e júu³ 'múui² ga'íi² Dios tyi'. Ningatyéen¹naa' 'e jmi¹ tya' Jesús gaxée²i jna' 'e faa²¹a jmo²o jna' júu³ tya' 'e tyú²gi lagi jmi¹ tya' Abel do.

25 Tsu 'wii'¹³ joon 'aa²¹²naa' yaanaa' wa'a jo 'ii'¹³gii' 'in fee²¹naa' no. Tsu wana jo galáai² 'in tsá² do 'in gafee²¹i Dios ni cwoo¹³ juncwii²¹ lo, xufoo² jna'gi' 'e laa¹na' wa jo 'ii'¹³na' 'in gafee²¹i jna' fu ñu'fú². **26** 'E júu³ tya' Dios do yiia¹³ joon gajmaa¹a jle¹ 'e ni cwoo¹³ ni 'wó²; pe nano jin¹² Dios: “Coon²¹ naa¹³gi ijmáa³aa jlé¹ jon' wa' jiin¹³ ni 'wó² pe ijlé² 'e jon ñu'fú².” **27** Joon mo gajin¹²in, “coon²¹ naa¹³gi”, 'øøi'¹³-tsi tsá² ityí²i jilaa²¹ 'e sá² ilí² jlé¹ 'e gajmaa¹a Dios joon jiin¹³ coon²¹ isaai¹gi 'e jo jlé¹gi. **28** Joon cwo²o Dios jna' 'e tsatoo³o li tyu² to² joon jo 'ee sá² lí² jiin¹³xu li tyu² 'ii to². Tsu 'wii'¹³ joon cwoo³o 'maai¹³ joon un'goo²¹o' Dios coon¹³ jilaa²¹ 'e tsáai¹-tsi' joongi ligøø¹mo' 'ii jiin¹³ la tí²i. **29** Tsu Dios tyi' lí¹i la lí¹ coon²¹ jí² 'e coo²¹ jilaa²¹ 'e gó².

Xiiala jmoo¹o tsá² la tí²-tsi Dios

13 **1** Jo tñu²ñu² 'e 'iin²¹²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' lawa ruu²¹moo'. **2** Jo cwo'íin²-oo' 'e 'ii'¹³naa' tsá² xeei²¹ inuu tyii' tsu coon¹³ la joon 'inlíi¹³ tsá² niga'ii²¹mo ángeles inuu tya'a xufiin¹³ jo ñii¹in.

3 Untii¹³du'-oo' 'in tsá² taai²¹² 'nuñi³ lawa'a taa²moo' coon¹³on jon. Untii¹³du'-oo' 'in tsá² 'in gajmeei²¹ tsá² tsu 'naa'oo' jon lí¹naa' tsá² sá² moo¹ taai².

4 Un'goo²¹oo' 'e cui² cwoo²¹ tsá² joon 'e tyú²-u 'e jmá²a tsá² 'ee jmáa¹a jiin¹³ coon¹³ 'oo²¹²o tsu ijmáa¹a Dios 'ii'²¹ tya' tsá² wana 'lá²a tsá² la jo mo cui² cwoo²¹o joongi tya' 'in 'lá²a coon¹³ tsamí² tya' tsá² xeei²¹.

5 Jo cwo'ii'²¹-oo' cuu² 'áai¹³ joon jmaa²aa' jløø¹³naa' coon¹³ 'e sá² tyii' tsu Dios gajin¹²in: “Jiin¹³ coon²¹ naa¹³ icuu¹³na tyii' joon jiin¹³ coon²¹ jmi²¹² wa'a tñu²na 'naa'.” **6** La joon jna', 'in jai² lí²i Cristo, lí²-i fáa³a' jo cu²-tsi':

Ña'ñu¹u' 'in uncoon¹³ jna.

Jo 'goo²¹oo jiin¹³xu 'e gó² lí² jmá²a tsá² tyiia.

7 Untii¹³du'-oo' 'in tyu² to² jee²¹² 'naa', 'in cwo¹ 'naa' 'e júu³ tya' Dios. 'I²du'-oo' xiiala ngí¹ 'in tsá² do joon tsáa²mo'-oo' la tsáai¹-tsi 'ido.

8 'In Jesucristo do coon²¹ lí¹i tyiia² joongi jmi²¹² no joongi coon²¹ tøø²mo jo sisíi² coonti. **9** Jo cwó² 'naa' wa'a cón² tsá² 'naa' too² coon¹³ 'láai² nii² júu³ 'e sisíi²i. Tsu tyú²gi wa'a pí²-tsi' tsu 'wii'¹³ 'iin²¹mo Dios

jna' lagi tyu¹² 'in tsá² do to² 'e tyee³e', tsu 'e to² tyu¹² 'in tsá² do jo mo gauncoon¹³ jiin¹³ jaain²¹ tsá².

10 Pe jna' 'oo²¹o' coon²¹ fa¹ 'e xiia²¹ 'e jo tii²¹ døø²¹ 'in untsá² 'in gajmaa¹a to² tsi inuu cwo¹ tsái² do. **11** 'In untsá² 'in tyiin²gi nifu tya' tsá² Israel gacón² jmi¹ tya' joo²¹ 'in nijúin¹ inuu li nicwaai¹³gi 'ái¹ lawa coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' tsá². Pe moo¹ taai² 'in joo²¹ nijúin¹ do gajúun² li caluu li taai² tsá². **12** La joon jon Jesús gajúun²mo li caluu jon ilí² tyí² tsaa² tya' tsá² coon¹³ jmi¹ 'øø²¹i ña'a. **13** Moo²¹o' jon li caluu fuu²¹ tya' tsá²² Israel. Tsajøø²¹²na' Jesús, cwolí² cwofaa²¹a tsá² gó² tyi' la gafaa²¹a tsá² gó² tya'a. **14** Tsu juncwii²¹ lo jo 'oo²¹o' coon²¹ goo²¹o' 'e taa²¹a coon²¹ tøø¹² pe naa²¹a' coon²¹ fuu²¹ ijó¹ mi liciin²¹gi. **15** Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹-a un'goo²¹o' Dios Jmii²¹ coon²¹ tøø²mo 'wii¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tyi'. Joon 'e fa¹ 'e 'ná¹ cwó²o' li la li 'e júu³ fáa¹³a' mo un'goo²¹o' 'ii. **16** Joon jo un'íin²-oo' 'e jmaa²aa' 'e tyú² jon'gi un'íin²-oo' 'e uncoon¹³oon' 'in tsá² sityéein¹ jmii²¹² coon²¹ 'e sá² tyii' tsu 'elo 'e fa¹ 'e tí²-tsi Dios.

17 Jmaa²aa' núu¹³uun' 'in tyu¹² to² 'naa', jmaa²aa' jiin¹³ la jin²in. Tsu 'in tsá² no 'ái² almas tyii' joon ñi¹o 'e 'ná¹ joon¹²on cwáain¹ coon¹³ Dios. Cwóo²-oo' 'e jogi tyaan²¹ to² 'e to² tya' 'in tsá² do, joon lí² lí¹i to² jløø¹³mo. Tsu la joon ilí² tyú²gi tyi'naa'.

18 Fáa¹³aa' júu³ tyú² 'wii²¹² tyii'i tsu ca ní³mo 'e saan²¹a'an, 'iin²¹²moo'o jmoo²¹o'o 'e tyú² coon²¹ jilaa²¹. **19** Cwomí²¹ii' tyani Dios 'wii²¹² tyiia wa'a cwó² Dios 'e 'yaa¹³na la jmoono.

Júu³ li tséi¹

20-21 Mii²¹²i 'wii²¹² tyii' tyani Dios, 'in jmaa¹a 'e tyú² seen²¹na', 'e uncoon¹³on 'naa' 'e naná² tyú² 'naa' 'e jmaa²aa' jilaa²¹ 'e tyú² jiin¹³ la 'iin²¹²in. Joon 'in Dios Jmii²¹ do gajmaa¹a jiin¹ Ña'ñu¹u' Jesucristo jee²¹² 'lii²¹². Joon Ña'ñu¹u' Jesucristo líi¹i la líi¹i jaain²¹ 'in 'aa¹i joo'saa²¹ 'in feei¹gi. Joon coon¹³ jmi¹ 'øø²¹i gajmaa¹a jai² 'e júu³ ga'íi² Dios. Joon 'e júu³ do itaa²¹ coon²¹ tøø²mo. Mii²¹²i' jon wa'a jmá²a Dios jee²¹² 'naa' jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in coon¹³ 'ii²¹ tya' Jesucristo. iCwolí² jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya' Cristo coon²¹ tøø²mo! Amén.

22 Tsaru¹u' mii³ii tyaní²ii' 'e nuu²uun' coontun 'e júu³ cwáain¹xu 'e nigafó²oo lo. **23** Jmóo³oo júu³ 'e tsaru¹u' Timoteo nisiláa²mo joon wa jo líi²¹²i yatée³oo mi gó²oo yajøø²na 'naa'.

24 'Aa²¹²moo' fo²oo fú²uu' 'in tyu¹² to² 'naa' coon¹³ jileei²¹gi tsaru¹u' 'in jai² líi²¹i. 'In tsaru¹u' 'in néei¹ Italia sí²i jon 'aa²¹²i 'naa'.

25 Cwouncwaai¹³ Dios Jmii²¹ jileei²¹ 'naa'. Amén.